

Presidentinvaalin 2024 ennakkoäänestysasiakirjojen ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastaminen

KL 26.01.2024 § 5
83/00.00.00/2024

Valmistelija

Keskusvaalilautakunnan sihteeri Elina Amnell-Holzhäuser

Vaalilain 63. §:n 1. mom. mukaan kunnan keskusvaalilautakuntaan saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat tarkastetaan vaalikuoria avaamatta kokouksissa, jotka on pidettävä siten, että vaalipäivää edeltävänä perjantaina ennen kello 19 saapuneet ennakkoäänestysasiakirjat ehditään niissä käsitellä. Määräajan jälkeen saapuneet lähetekuoret jätetään niitä avaamatta huomioon ottamatta.

2. mom. mukaan äänestys on jätettävä huomioon ottamatta, jos: 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin, 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä, 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt, taikka 4) kotiaänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54. §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus.

3. mom. mukaan äänestyksen huomioon ottamatta jättämisestä on tehtävä merkintä kokouksessa pidettävään pöytäkirjaan, johon on liitettävä huomioon ottamatta jätetty vaalikuori lähetekirjeineen ja -kuorineen.

4. mom. mukaan, jos lähetekirje, jossa ei ole lähetekirjeen kuittausmerkintää, ja siihen liitetty vaalikuori voidaan hyväksyä, äänioikeusrekisteriin merkitään, että lähetekirjeessä mainittu henkilö on käyttänyt äänioikeuttaan. Jos hyväksyminen tapahtuu myöhemmin kuin 4. päivänä ennen vaalipäivää kello 19, merkintä lähetekirjeessä mainitun henkilön äänestämisestä tehdään oikeusministeriön määräämällä tavalla lisäksi vaaliluetteloon. Jos kunnan keskusvaalilautakunnalle on 71. §:n 3. momentin mukaisesti erityisestä syystä toimitettu äänioikeusrekisteristä heti sen tultua lainvoimaiseksi tulostetut vaaliluettelot, merkintä tehdään ainoastaan vaaliluetteloon.

5. mom. mukaan sen jälkeen, kun ennakkoäänestysasiakirjat on tarkastettu, kunnan keskusvaalilautakunnan on lajiteltava hyväksytyt vaalikuoret äänestysalueittain sekä laskettava vaalikuorten lukumäärä äänestysalueittain ja merkittävät lukumäärät pöytäkirjaan. Hyväksytyt vaalikuoret on äänestysalueittain lajiteltuina ja lähetekirjeistä erotettuina säilytettävä avaamattomina varmassa tallessa.

Vaalilain 66. g §:n 1. mom. mukaan kunnan keskusvaalilautakunnalle saapuneet kirjeäänestysasiakirjat tarkastetaan noudattaen, mitä 63. §:ssä säädetään.

2. mom. mukaan kirjeäänestys on 63. §:n 1.–3. momentissa tarkoitettujen syiden lisäksi jätettävä huomioon ottamatta, jos: 1) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetysmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta, 2) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin, 3) kirjeäänestyksen

lähetekirjeestä puuttuvat 66. d §:n 5. momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset.

3. mom. mukaan kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen jälkeen keskusvaalilautakunnan on vaalisalaisuus säilyttäen avattava hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimattava niissä olevat äänestysliput ja suljettava leimatut äänestysliput 50. §:n 1. momentissa tarkoitettuihin vaalikuoriin. Leimaaminen ja uudelleen kuoritus on tehtävä muissa kuin aluevaaleissa ja kuntavaaleissa ennen kuin vaalikuoret toimitetaan 64. §:n mukaisesti vaalipiirilautakunnalle sekä aluevaaleissa ja kuntavaaleissa viimeistään vaalipäivää edeltävänä lauantaina ennen kello 15:tä.

Vaalilain 64. §:n mukaan eduskuntavaaleissa, presidentinvaalissa ja europarlamenttivaaleissa kunnan keskusvaalilautakunnan on suljettava vaalikuoret kestävään päällykseen äänestysalueittain lajiteltuina. Lähetykseen liitetään tiedot vaalikuorten lukumäärästä kussakin ryhmässä, johon ne on lajiteltu. Lähetys sinetöidään, ja sen päällykseen merkitään vaalipiirilautakunnan osoite ja lähettäjä. Lähetys toimitetaan kiireellisesti vaalipiirilautakunnalle sen määräämällä tavalla. Jos kunnan keskusvaalilautakunta 82. §:n mukaisesti määrää, että jonkin äänestysalueen ennakoäänät lasketaan yhdessä saman äänestysalueen vaalipäivän äänien kanssa, sen on viipymättä ilmoitettava tästä vaalipiirilautakunnalle. Tällöin kyseisen äänestysalueen vaalikuoria ei toimiteta vaalipiirilautakunnalle.

Keskusvaalilautakunnan sihteeri on keskusvaalilautakunnan 28.11.2023, § 28, päättämällä tavalla suorittanut ennakoäänestysasiakirjojen teknisen tarkastamisen toimistotyönä keskusvaalilautakunnan ja oikeusministeriön ohjeiden mukaisesti yhdessä vaaliavustajien kanssa. Lähetekuoret on avattu ja tarkistettu sekä tarkistettu, että vaalikuoret on suljettu.

Liite nro 2:

Tuloste äänioikeusjärjestelmästä (jaetaan kokouksessa)

Ehdotus

Keskusvaalilautakunta toteaa määrääjassa saapuneiden ennakoäänestysasiakirjoja sisältävien lähetekuorten määrän.

Lautakunta toteaa tarvittaessa hylättävien lähetekirjeiden määrän sekä perustelee syyn niiden hylkäämiselle. Mikäli hylättäviä lähetekuoria on, liitetään ne ennakoäänestysasiakirjoineen keskusvaalilautakunnan pöytäkirjaan.

Keskusvaalilautakunta avaa yksittäin hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimaa äänestyslipun vaalisalaisuus säilyttäen ja sulkee leimatun lipun ruskeaan vaalikuoreen. Näin syntyneet ruskeat ennakoäänestyksen vaalikuoret keskusvaalilautakunta lajittelee asianomaisen äänestysalueen kohdalle hyväksytyjen ennakoäänestyksen vaalikuorten joukkoon.

Keskusvaalilautakunta pakatoi vaalikuoret valmiiksi kuljetettaviksi Uudenmaan vaalipiirilautakunnalle äänten laskentaa varten.

Käsittely

Jaettiin tulosteet äänioikeustietojärjestelmästä (Äänestysalueille tulevat äänät päivittäin – Presidentinvaali 2024, I vaali, liite 1, ja Äänestysaktiivisuus kunnassa – TVP-2024 I, liite 2).

Keskusvaalilautakunta suoritti presidentinvaalin 2024 ensimmäisen vaalin ennakoäänestys- ja kirjeäänestysasiakirjojen tarkastamisen.

Keskusvaalilautakunta avasi yksittäin hyväksytyt kirjeäänestyksen vaalikuoret, leimasi kunkin äänestyslipun vaalisalaisuus säilyttäen ja sulki kunkin leimatun äänestyslipun ruskeaan vaalikuoreen. Näin syntyneet ruskeat ennakkoäänestyksen vaalikuoret keskusvaalilautakunta lajitteli asianomaisen äänestysalueen kohdalle hyväksytyjen ennakkoäänestyksen vaalikuorten joukkoon.

Keskusvaalilautakunta pakatoi vaalikuoret äänestysalueittain valmiiksi kuljetettaviksi Uudenmaan vaalipiirilautakunnalle äänten laskentaa varten. Pakkaukset suljettiin ja sinetöitiin sinettinauhalla. Pieneksi äänestysalueeksi vahvistetun äänestysalueen 010 Sarvisalo vaalikuoria ei pakattu kuljetettavaksi Uudenmaan vaalipiirilautakunnalle, vaan ne pakattiin ja sinetöitiin sinettinauhalla toimitettavaksi keskusvaalilautakunnan päätöksen 28.11.2023, § 30 mukaisesti, vaalipäivänä Sarvisalon vaalilautakunnalle kyseisen äänestysalueen ennakkoäänten ja vaalipäivän äänten laskemiseksi yhdessä.

Puheenjohtajan ehdotus oli, että:

1. ennakkoäänestyksiä jätetään huomiotta yksitoista (11) kappaletta seuraavasti:
 - 1) ennakkoon äänestänyttä henkilöä ei ole otettu äänioikeusrekisteriin: 0 kpl
 - 2) vaalikuoreen on tehty äänestäjää tai ehdokasta koskeva taikka muu asiaton merkintä: 0 kpl
 - 3) lähetekirje on niin puutteellinen tai epäselvä, ettei varmasti voida vakuuttua, onko äänestys tapahtunut laissa säädetyin tavoin, tai päätellä, kuka on äänestänyt: 11 kpl:
 - Äänestyslippu ei ollut vaalikuoreessa: 3 kpl
 - Vaalitoimitsijan allekirjoitus puuttuu: 5 kpl, joista 1 kpl laitosääni
 - Vaalitoimitsijan ja äänestäjän allekirjoitukset puuttuvat: 2 kpl
 - Lähetekirjeestä puuttuu äänestäjän allekirjoitus: 1 kpl
 - 4) kotiäänestyksen lähetekirjeestä puuttuu 54. §:ssä tarkoitetun henkilön nimikirjoitus: 0 kpl
 - 5) kirjeäänestyksen lähetekuoreen tehtyjen postitus- tai lähetysmerkintöjen perusteella ei voida varmasti vakuuttua siitä, että kuori on postitettu tai lähetetty ulkomailta: 0 kpl
 - 6) kirjeäänestyksen vaalikuori on avonainen ja voidaan päätellä, että avonaisuus johtuu muusta kuin vaalikuoren teknisestä toimimattomuudesta, tai muutoin sellainen, ettei varmasti voida vakuuttua, että äänestys on tapahtunut laissa säädetyin tavoin: 0 kpl
 - 7) kirjeäänestyksen lähetekirjeestä puuttuvat 66. d §:n 5 momentissa tarkoitettujen kirjeäänestyksen todistajien allekirjoitukset: 0 kpl

Todettiin, että hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärä on pienempi kuin keskusvaalilautakunnalle toimitettujen lähetekirjeiden lukumäärä (13 kappaletta): huomiotta jätettäviä on 11 ja keskusvaalilautakunnalle 26.1.2024 klo 19.00 mennessä saapumatta jääneitä lähetekirjeitä on 2.

Huomiotta jätettävät lähete kuoret sisältöineen liitetään pöytäkirjaan.

2. keskusvaalilautakunta toteaa ja merkitsee pöytäkirjaan, että ennakkoon äänestäneitä oli vaalikuorten mukaan laskettuna yhteensä 4 360 henkilöä sekä toteaa liitteestä ilmenevät hyväksytyjen vaalikuorten lukumäärät äänestysalueittain (liite 3) ja äänioikeusrekisteriin ennakolta äänestäneiksi merkittyjen lukumäärät äänestysalueittain (liite 2)
3. keskusvaalilautakunta toteaa, että äänioikeusrekisterin tietojen perusteella kaksi muualta tulevaa ennakoäänestysasiakirjoja sisältävää lähete kuorta ei ole saapunut keskusvaalilautakunnalle 26.1.2024 klo 19.00 mennessä.

Päätös

Päätös muutetun ehdotuksen mukainen.